

Acemî Kalemler

Yıl : 1 Sayı : 2 Aylık Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi Kasım - 2017 5TL.

Yeni sevinçlere

İlk sayımızı ümitle ve sevinçle karşılayan değerli edebiyatseverlerin sıcak ilgisini bu acemi sanat ışığının sönmeyeceğine dair insani bir çaba olarak gördük. Sevindik. Ümitlendik. Daha bir heyecanlandık. Yürek dolusu teşekkürler.

Edebiyatın ve Türkçenin sihri tutkun olmak nasıl bir acemilik ve heyecan yaratıyor yaşayarak gördük. Bize gönderdiğiniz postalarda hiç de acemi olmadığımıza dair cümlelere yer vermişsiniz. Olsun biz kendimizi hep edebî ve edebiyatın acemisi olarak göreceğiz. Bu acemiliği üzerimizden atmak gibi bir amacımız da yok. Hep amatör bir ruhla yazıp söyleyeceğiz.

Güzelim Türkçemize karınca kararınca katkı sunmak arzusu ile yola çıktık. Kimseye bir şey ispat peşinde değiliz. Bizim "acemî" çığlıklarımızı sevip, bağrılarına basarak karşılayan herkese yürekten gelen yeni sevinçlerle karşılık vermek isteriz. On altı yapraklı gül tutar gibi tutuyor okur; "Acemî Kalemleri." Bu sıcaklık her şeye değer.

Her sayımızda ustalarımızı da aramızda görmek isteriz. Elbette "Acemî Kalemler" onlar için yeterince "acemî" gözükmeyecekse. Şiirinle ilk sayfamıza gelin seslenin edebiyatseverlere. Ya da konuşmalarınızla bizimle olun iç sayfalarımızda.

Çevremizde ve ülkemizde ilginç gelişmeler oluyor. Dünya ve insanlığın acıları gittikçe artıyor.

Mutlu, huzurlu bir dünyada yaşamayı kim istemez? Daha güzel bir dünyada yaşamak için...

Acemî Kalemler

AKLIMIN MAHPUS DAMI

Aramayın beni gamzeli kentlerde
Gönüllü sürgünüm şimdi,
Bir çocuğun öldüğü yere...

Kestiğiniz sesimden yaptırırım prangamı
En kalın zincirlerimdi, fikirlerim
Kafanız kadar dar koğuşlara
Bu son seferim...
Haydi!

şimdi karşılayın beni...
Ömrümün siyah giyimli gardiyanları
Yıkamayın, çamurlu kalsın elleriniz
Artık etten ve kemikten başka ne idim.
Yırtılan gırtlığımda...
Bir kaç dikiş izi ederim.

Hain bir pusuda çatladı.
Kafamın en sağlam duvarları
Çivili bir yataktan kalma
Kaburgamın yaraları
Güneş mi bana küsmüş?
Yoksa ben mi tüm sarılara...
Oysa kırılan kalemlerle
En mutlu şiirleri yazacaktım.
Tüm Evren'i maviye boyayacaktım.
Şimdi
Avlu soğuk
Şimdi
Avlu beton
Heybetli duvar diplerinde minicik kaldım.
Zulamda isyankâr beyitler gizli
Dilimde ağıtılı türküler dizili

Bilir misiniz?
Aman ha bilmeyin.
Burada mavi olan tek şey
Boncuktan yalancı kuşlar...
Battaniyeme bile çiçekli motif koymamışlar.
Akşamlar kızıl bir çay renginde
Mahzun
Ürkek
Ve şekersiz...

Şikâyetim yok.

Aramayın beni gamzeli kentlerde
Ben gönüllü sürgünüm.
Ha dışarıda susmuşum.
Ha kafamın mahpus damında ölü.

Sonay KARASU

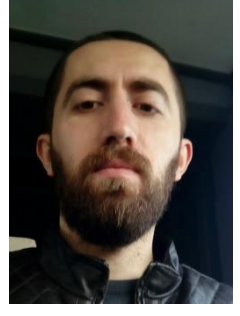
Bu Sayıda :

Sonay **KARASU** - Mustafa **YILMAZ**
Hüseyin **ÇERÇİ** - Pekcan **PALA** - Kurtuluş **ÇELEBİ**
Melike **ÇELİK** - Erol **METİN** - M. İlyas **SUBAŞI**
Fatma **DAĞLI** - Selçuk **ŞAMİL**
Emine **ÇOBAN** - Z.Meral **İVECAN KONŞUK**
Zehra **AKKAYA**

"Türk Edebiyatı'nı besleyen
ana damar yerel edebiyattır."

(Sayfa : 8)

BU YÜZDEN HER GECE BEN, HER GECE, ÜZÜLMÜŞÜM**Mustafa YILMAZ**

"Yazmak, bir şeyde başarısız olmanın en iyi yoludur. Bunu biliyorum çünkü her gün başarısız oluyorum" (Fernando Sdrigotti, Yazmanın Lüzumsuzluğu Üzerine)

Yazmasak ölür müyüz veya delirir miyiz? Sanmam. Hem Sait Faik değiliz, hem böyle şeyler yalnızca şiirlerde olur. Delireceksem yazarak da delirebilirim.

Kafamızda buhar gibi uçuşan kavramları, sahneleri, hisleri paylaşmak istediğimizde somutlaştırmak zorunda kalıyoruz. Konuştuğumuz, rüya gördüğümüz dilin sözcüklerine dönüştürmemiz ve deli sayıklamaları olmaması için belirli bir düzen içine sokmamız gerekiyor. Net sınırları olmayan, birbirinin içine dolanmakta olan ve her an hareketine devam eden bu parçaları öncelikle donduruyoruz. Buz kesiyorlar. Ağırlaşıyorlar ve kırılgalaşıyorlar. Sonra bu köşeli kalıpları kullanarak yuvarlak hatlara sahip, gösterişli, ilham verici binalar ve anıtlar dikmek için didiniyoruz. Hata payı başından belli bir iş bu. Yani aktarımda yaşanacak zayıf için bir yol kazasına falan ihtiyaç yok.

Yazmak böyle bir şey. Peki, felsefi nedir bu işin? Niye yazıyoruz? Basit; bilinmek için. Hiç kimse tarafından okunmayacak kâğıt parçalarına veya kıyıya köşeye yazdığımız yazılarda bile derinlerde bu arzumuz yatıyor. Hatta bilinç düzeyinde farkında olmasak da yatıyor. Böyle durumlarda, yazdıklarımızı, göksel bir kucak tarafından anlaşılma fantezisi tetikliyor. Ortada bir durum var ve biz kâğıt üzerinde kayan kalemimizle yapısı ve üyeleri belirsiz bir mahkemeye bir dilekçe dolduruyoruz. Aslına bakarsanız, bu delice çabayla, insanların okuması için iş edip bir şeyler yazmak -yani normal yazarlık- arasında umutsuzluk bakımından pek bir fark yok. Maalesef durum böyle.

Her şeyden önce, bir kral çıplak oyunu hâlihazırda sanatı kuşatmış. Edebiyat da bundan azade değil. Nitelik-bilinirlik ilişkisi çok karmaşık bir denkleme bağlı. Ve bu ilişki hiç de

doğrusal değil. Her şey bir kartopu etkisine bakıyor. Bu zorlu aşamanın bir şekilde aşıldığını düşünsek bile karşımıza başka ve kesinlikle daha büyük bir uçurum çıkıyor: Anlaşılma. Öyle ya, yola bilinmek arzusunun peşinde çıkmıştık. Dananın kuyruğu kopacak mı? Peşin söyleyelim, kopmayacak. Anlaşılma bir kızıl elmanın ötesine geçemez yazar için. İster her şeyi tane tane, baygınlık verecek kadar açık anlatsın, isterse insanların hassas yerlerini tetikleyecek iyi planlanmış kapalı cümleler kullansın. Sonuç değişmeyecek. Değişmeyecek çünkü şimdi elma dediğimde zihinde canlanan elma bile kişiye özeldir.

Görüldüğü üzere, samimi bir yazar için, niye yazdığının ve nasıl yazması gerektiğinin peşindeki insan için çok umutlu şeyler söyleyemiyoruz. Zihinde bıraktığı tat anlamında Schopenhauer'in aşk üzerinde söylediklerinden farklı değil. Zaten yazar bunun farkındadır. Ama diğer tarafa baktığımızda, aslında planını faydacılık üzerinden kuran bir yazar için de hava güneşli değil. Onun yaptığı iş, belirli bir plan dâhilinde, inanmadığı ve angarya gördüğü bir işi yapmak ve kendi iç dengesini bozmaktan ibaret. Sürecin sonunda ürün ve geri-dönüş anlamında başarılı olsa da kendinden uzaklaşarak yapabiliyor bunu. Kendini satıyor, sattıkça eriyor.

Yazmanın umutsuz bir iş olduğunu, biraz yumuşatırsak verimsiz bir iş olduğunu görebiliyoruz ama yine de devam ediyoruz. Saçma mı? Hayır. Bir gün öleceğini bilen tek canlı olan insan aklını yitirmeden günlük işlerine devam edebiliyor, hiç ölmeyecekmiş gibi davranabiliyorsa bu niye saçma olsun ki?

YAZMAK, ÖĞRENİLİR Mİ?

Hüseyin ÇERÇİ

Kelime anlamı davranışlarımızda değişiklik oluşturma hali olan öğrenmek, yaratılış gayemiz olsa gerek. Küçük bir embriyo iken, büyümeyi öğreniyor, hücrelerden dokular, dokulardan organlar, organlardan sistemler oluşturmayı öğrenmiyor muyuz? Yani, yokken var olmayı, yaratılmayı öğreniyor muyuz öncelikle?

Dünyanın en güvenli yeri olan ceninde iken yüzmeyi öğrenen bizler, daha doğmadan annemizin ve etrafımızdaki kişilerin sevinçlerini, üzüntülerini ve korkularını yüreğimizde hissetmiyor muyuz? Kim demiş soyut düşünme yaşı ve hayal kurma yaşı ergenlikte başlar diye? Kısmen doğru kısmen yanlış bir kararı alırken kendi doğrularımızı diğerlerine empoze etmeyi ve düşüncelerimizi sonuna kadar savunmayı da öğreniyoruz. Soyut düşünme yaşı ergenlikte başlar diyenlere kısmen katılıyorken diğer taraftan sevgi, üzüntü ve korkunun somut bir kavram mı olduğunu sormak istiyorum? Neyse bu bahsi fazla uzatmaya gerek yok sanırım, meseleleri tartışmamaları doğru zamanda kesmesini de elbet öğreniyoruz.

Koruyucu mekânımızda elimizi, ayağımızı ve diğer organlarımızı keşfediyor ve kullanmak istiyoruz. Her ne kadar da en güvenli yerlerden birinde bulunuyor olsak da bizim için olmazsa olmaz olan özgürlüğe kavuşmak, özgürlüğümüzün tadını çıkarmak istiyoruz. Ve

öğreniyoruz. Öğrenmenin davranış değişikliği olduğunu bir kez daha tekrar etmekte fayda olduğunu düşünüyorum. Yani: “Küçük çocuk nasıl olur da ruhun varlığını bilir?” diyebilirsiniz. Bense size hissetmek ve yaşamının zevkinin de öğrenildiğini, bunun da bebeğin daha doğmadan başladığını söyleyebilirim. Henüz yeni kendini keşfeden ufaklık elleri ve ayakları ile annesinin rahminin kapısını ara sıra çalar ve: “Artık dışarı çıkmaya hazırım ve özgür kalmak istiyorum.” der. Bizlerse bunun sadece ufak bir tekmeleme olduğunu düşünür ve güler geçeriz. Oysaki içeride bir insan biyolojisi mükemmellikler ve mucizeler eseri yaratılmış ve son halini almıştır. Beden elbisesini giyen ruh ise sabır etmeyi öğrenmiş öğrenmesine de yavaş yavaş zamanın geldiğini kapıya vurarak haber vermektedir.

Annenin ve etrafındakilerinin tekmeleme ile haberdar olmasının sevincine karşılık içerideki ufaklık, gülümseme ile karşılık vermesini de öğrenir. Sonra doğmasını, doğumdan sonra dünyaya gözlerini açmasını ve daha henüz yeni tanışmasına rağmen dünyanın zorluklarını ve yalanlarını ruhunda hissetmesini öğrenir. İçeride gülümsüyorken ve hiç ağlamamışken korkudan olsa gerek ağlamasını da ilk saniyelerde öğrenir. Ağlamayı önce şefkatli annenin kucağında olma susturur, sonra vitamin deposu bembeyaz süt nimeti.

Yaşayan her insan yazar elbet, çünkü her insan mükemmeldir. Yazmak için nasıl bir yol izliyorsunuz veya neye yeteneğiniz var bilmiyorum ama başarı için hayal kurmalı, hedefi olmalıdır. Sonrasında ise işin çetrefilli kısmı olan kararlı ve disiplinli bir şekilde çalışmak gerektiği kesindir.

Gözlem yapma öğrenilir, taklitler yapılmaya çalışılır. Organlara hâkimiyet için çalışmalar yapılır, bir iki adım sonra düşünüş ve düşünüşten sonra pes etmeme öğrenilir. Başarı yakalandığında, ayakları üzerinde durulduğunda sevinç çığlıkları atılır. Konuşma öğrenildikten sonra ise merak duygusunu sesli olarak dillendirme öğrenilir. Merak ettiklerini hiç kimsenin yargılamasından korkmaksızın her fırsatta sorar ve öğrenmeye çalışır. Etrafındakiler, her soruya cevap vermeye çalışsalar da bazı soruları yoğunluktan, günlük hayatın verdiği koşuşturmadan vb. gibi sebeplerden ötürü bazen görmemezlikten gelebilirler. Böylece her soruya cevap alamayacağını, bazı soruların cevaplarının kendi çabaları ile öğrenilmesi gerektiğini öğrenir. Sabahın ilk ışıkları ile kalkıp durmadan koşuşturmayı, bilim adamı gibi araştırmayı ve gözlem yapmayı öğrenir. İlerleyen zamanda yavaş yavaş tembelliğe alışıp yorulsa da mevcut potansiyeli bile gelecek adına umut ile bakmasına yeter.

Psikomotor beceriler gelişince; kimimiz eline bir fırça alır, düşüncelerini mükemmel bir şekilde resim olarak yazar; kimimiz çekiç, testere alır harika işçilik çıkarır ve düşüncelerini yaptığı işle yazar; kimimizin elinde sadece bir çekiç vardır, taşa vurur, şekil verir ve bakılması hayran eserler yazar; kimimiz sesi ile kendini ifade eder, düşüncelerini sesle yazar; kimimiz ise elindeki kalemle alfabeyi kullanarak kâğıda yazar.

Yaşayan her insan yazar elbet, çünkü her insan mükemmeldir. Yazmak için nasıl bir yol izliyorsunuz veya neye yeteneğiniz var bilmiyorum ama başarı için hayal kurmalı, hedefi olmalıdır. Sonrasında ise işin çetrefilli kısmı olan kararlı ve disiplinli bir şekilde çalışmak gerektiği kesindir. Herhangi bir şey yazarken, bebeklerin yürümek için ne kadar zorluklar çektiğini; yapılan başarısız denemelere rağmen, bıkmadan ve sabırla denemelerine devam ettiklerini aklımızdan çıkarmamakta fayda olsa gerek.

Darağacında Yalnızlık

hayaller üşüyor
cümle rüzgâr nefesiyle
aşk bir vesvese
yalnızlık
gözden süzülüşünde

başlar ruhumda yağmur
sırılsıklam

zakkum ağaçlarının gölgesinde
yalnızlık yalınayak

sonsuzluğa uzayan bir tuzak
akıp gider zaman
umarsız sırtış

sararmış şiirler
insan fotoğrafları
gönderdin
gömdüm duvarlarıma

şehrin mezartaşı
kaç hayal kurudu
yalnızlık karaborsa

yalnızlık

şairin darağacında

Pekcan PALA

HAYAL KURMAK HERŞEYDİR

Kurtuluş ÇELEBİ

Yıllar önce hayal etmiştim. Bir gün gittiğimde onu bulup onunla tanışmayı çok istiyordum. Bu isteğim nihayete erdi ve sonunda İstanbul'a uçmama beraber bana edebiyatı sevdiyen geçmişe ışık tutan adamın adresine gittim.

Adresini bilsem de kendisinin orda olup olamayacağını bile bilmiyordum. Onun kurduğu müzenin kapısına yaklaştım. Farkında olmadan hayallerimde ve hep resimlerde gördüğüm yerin tam karşısındaydım. İçeri girdim ve uykuya daldım. Evet, bir rüyanın içine girmiştim çoktan. Asıl amacım üstadı aramak fakat bir yandan da müze çok dikkatimi çekiyor. Daha ilk katı gezdim ve hayranlığımı kelimelerle ifade edemedim. Sesine çok aşına olduğumdan dolayı sanki her yerde onun sesini duyar gibiydim. Müzenin tüm pencereleri açık yaz günü olmasından mütevellit bir de üstüne bayram günü olması sebebiyle biraz kalabalık. Sanki her yerde sesini duyar gibiyim dedim ya birden çok yakından duymaya başladım. Müzenin penceresinden aşağı baktığımda onu aşağıda oturup sohbet ederken gördüm. Çok mutlu oldum hemen aşağı inmek istedim. Fakat merdivenleri bulamadım. Kısa bir şaşkınlıktan sonra aşağıya indim ve heyecan başladı. Ona yaklaşıırken beni fark etti ve beni çağırdı. Ona olan sevgimi ve hayranlığımı söyledim. Beni yanına oturttu ve nerden geldiğimi sordu. Çok sevecen ve babacan tavırla karşıladı çok mutlu oldum. Ne iş yaptığımı sordu tiyatro dedim. Tebrik etti. Çantamda getirdiğim kitabını imzalarken karşımızda oturan sonradan tanıdığım bir yazar da fotoğrafımızı çekti. Sonra müzeye gelen misafirler de benim gibi aşağı

ğıya gelip ne kadar ehemmiyetli ve olağanüstü bir müze olduğunu dile getiriyorlardı. Sohbet sohbeti açtı. Bana çay ve simit söyledi. Müzenin vazgeçilmez yemeklerindenmiş. Yerken başka insanlar geldi sohbet muhabbet derken aradan bayağı zaman geçti ve ben müzeyi gezmeyi unuttum. Müsaade istedim ve müzenin her katını gezdim. Gezdikten sonra bir kere de ben teşekkür ettim. Sonra; başka insanlar onun ahbabları şairler, ressamlar, yazarlarla tanıştım. Hala rüyada olduğumu düşünürken ressam olan Can Bey müzenin kâğıt servisinin arkasına Galata kulesini çiziyordu üstada imzalatmak için. Müzede çalışan biri istemiş. Üstat çizilen resmi aldı ve galata kulesini anlatan kanat şiirini yazdı kendi el yazısıyla. Aynı masadaydık ve imzalandıktan sonra resmi bana uzattı. Üzerine baktığımda sevgili Kurtuluş'a yazıyordu. Çok şaşır-dım çok da sevindim. Ressam olan hocam biraz bozuldu ama üstat ona tekrar çizmesini rica etti. Kurtuluş ta nereden bizim için gelmiş dedi. Bir kez daha hayran oldum ve ayağa kalkıp sarıldım. Hocam bugün rüyada gibiyim dediğimde rüyadasın zaten dedi. Bu rüya hiç bitmesin derken içimden her güzel şeyin sonu vardır cümlesi de aklımdan çıkmıyordu.

O günden sonra anladım ki mesafeler sadece bahane. Nerde olursak olalım hayaller hep insanın yanında olmalı. Ve ne kadar uzak olduğunu düşünsek de gideceğimiz yer hep bizi bir sonraki hayale taşımalı. Üstat uzak değil yakın. Herkesin sevdiği yazar Sunay Akın...

SESLER

Melike ÇELİK

Kaç kat derinden geliyor sesler? Yedi kat perdenin ötesinde olan ben miyim, diğerleri mi? Sesler... Uğultu olmaktan sıyrılıp her bir ton yeni bir hüviyet kazanıyor belleğimde. Her bir ses; yeni bir kimlikle farklı bir bedende hayat buluyor zihnimde. Akordu bozuk bir müzik aletinden rastgele etrafa dökülüp saçılıyor. En pes perdeden tize ahenksizce geçiş bu; yavaş yavaş şiddetleniyorlar. Aradaki perdeler tek tek kalkıyor sanki. Yedi asırlık uykudan uyanır gibiyim. Sahi, yedi uyur uyandıktan sonra yüzyıllar süren uykularından, ne kadar sürmüştür aylmaları? Uykunun ağırlığına hapsolmuş bedenleri, kaç yüz bin âlemde salınarak hangi kederleri ve sevinçleri bulamıştır bahtlarına?

Hiçlikten varlığa yolculuk benimkisi. Hiçbir cismani iz taşımıyorum. Zaman ve mekân kaybolmuş ortadan. Kaç boyutlu bir evrende yaşıyorum, bilmiyorum. Ve bilmediğim tüm varsayımlarımın üstünü boşlukla kaplıyorum. Yalnızca çok uzaklardan adım adım bana yaklaşan tiz sesler yırtıyor boşluğu ve mevcudiyetimi yalnız onunla idrak edebiliyorum. Hiç olmanın lezzetine varabilmek ne mümkün? Kendimi bildim mi hiçlik de kalmıyor geriye.

- Melek Hanım! Melek Hanım!

Kaç defa seslendiler adımları ve ben kaçını duydum, fark edemiyorum. Bilincimin en kör noktasına saplanıp kaldım. Hesap yapamıyorum, sayılar da yitirmiş olmalı anlamlarını...

Felçli bir hastanın uzviyetinden habersiz yaşaması gibi, hiçbir şey hissetmiyorum. Kafam ile ayaklarım yer değiştirmiş olsa, ondan bile bihaberim.

Her yer mi karanlık ben mi karanlık olduğum

nu varsayıyorum? Bilinmezliğin insan beynindeki tezahürü değil mi karanlıklar? Anlatamadığım, anlamlandıramadığım tüm yokluklarımla karanlığa sığıyorum. Bu garip yolculukta tek aşınam... Telaşlı gürültüler arasında tanıdık ahenkler arıyorum, bulamıyorum. Tek şahadetim bu sesler. Bir bıçak gibi kesilseler, yine hiçliğin penceresinde kaybolacağım, biliyorum. Hiç olmak... Hiç, olmamak...

Ahşap bir tabut ya da taze toprak kokusunun koynunda kazılmış bir mezar... Soğuk bedenin sıcak toprakla kavuşmasının ürperişleri... Nerdeyim, buraya nasıl geldim; hatırlamıyorum. Biraz koku alabilsem ya da belki biraz tenimi hissedebilsem, anlayacağım. Zaman ve mekândan münezzeh olmak nasıl bir şeydir? Ölüme kavuşup da kıyameti bekleyenler durumunda mıyım?

- Melek Hanım!

Hiç bilmediğim bir yerde, bilmediğim bir zamanda olabilirim. Hayır, korkmuyorum! Varlığını dahi hissetmediğim kulaklarımı çınlatan bu sese cevap vermeliyim.

- Hhhhhhhh... Hhhhh...

Konuşmak istiyorum ama nefes alamıyorum. Sesim içimde yankılanıyor, kimseye duyuramıyorum. Oysa haykırmak istiyorum: "Nefes alamıyorum!"

Varlıkla yokluk arasındaki ince çizgide kaç saniye tutunabildim ve ben bunu kaç asır bildim, merak ediyorum. Yine telaşlı sesler yükseliyor.

- Hemen bayıltın hastayı, nefes alamıyor!
- Bebeği odaya aldık hocam.

Düşüncelerimin, havası yavaş yavaş boşalan

plastik bir şişe içerisinde ezilişini hissediyorum. Olmayan gözkapaklarım ağırlaşıyor. Dimağım, açılmamış son perdenin arkasından tekrar yedi kat perdenin ötesine yol alırken yalnızca o kelimenin akisleri çınlıyor içimde: "Bebeği"

Doğdu demek... İşte şimdi her şey anlamını yeniden kazanıyor. İçimde filizlenmiş minicik bir hayat dünyaya gözlerini yeni açmışken tutunmalıyım varlığımın en uç noktasından. Her uzanışımda elimde kırılan dallara inat yaşamak için bir nedenim var artık. Uçurumun kenarında bir umut beni kavrayacak eli beklerken gözlerimin ağırlığına yeniliyor, karanlığa gömülüyorum...
- Melek... Melek...

Ne kadar zaman sonra, bu sefer tanıdık sesler çağırıyor adımları. İçlerinden annemin ve eşimin sesini tanıyorum. Göz kapaklarımın arasından incecik akan yaş hissediyorum o an. Evet yaşıyorum... Korkmuyorum anne diye seslenmek istiyorum. Her zamanki gibi yine annemi ben teselli etmeliyim.

Yavaşça aralanıyor gözlerim. Boz bulanık bir dünyadan beni selamlıyor en yakınlarım. O an neler söylüyorum, neler mırıldanıyorum; bilmiyorum. Narkozun etkisi tekrar esir etmeden beni, kucağıma yeni doğmuş ağlayan bir bebeği tutuşturuyorlar.

"Allah'ım ne kadar çirkin bir şey bu!"

Tek beden olarak yattığım masadan, iki beden olarak diriliyoruz.

Zor bir doğum oldu, diyor doktor, nerdeyse anneyi kaybediyorduk. Yokluktan varlığa geçiş köprüsünde yalnız değildim. Bu hayat memmat yolculuğunda ben mi ona yoldaş oluyorum, o mu bana? Tek bildiğim, sahip olduğum tüm unvanların üstünde yeni bir unvan kazanarak çok daha zor bir hayata başladığım. Kucağımda acemilikle tuttuğum yedi aylık doğmuş bebek en tiz perdeden ağlarken sesi yüreğimde çoğalıyor. Seni hangi kimlikle giydirebilirim diye düşünürken aczimi idrak ediyorum. Hangi ana yapmış ki evladının bahtını? Artık ben de korkuyorum.

SİYAH BEYAZ BİR FİLM

Siyah beyaz film gibiydi
Çocukluğum

Anadolu'da köyde
Yokluk, sefalet içinde.

Başrollerde hep babam
Deli dolu bir adam.

Annem, kardeşlerim, ben
Figüran.

Rol gereği bizleri döverdi
Söverdi babam.

Dışında zerdali dalı dik
İçime kırılırdım.

Annem melek rolünde
Kanatları kubbe.

En çok babamın
Vurduğu yerleri öperdi.

Acılarım dinerdi.

Erol METİN

MUHSİN İLYAS SUBAŞI: “TÜRK EDEBİYATINI BESLEYEN ANA DAMAR YEREL EDEBİYATTIR.”

“Türk Edebiyatı’nu besleyen ana damar yerel edebiyattır. Çünkü yerelin. Kazanç hanesinde ‘para’ dediğimiz o putun cazibesi yoktur. Edebiyatın rant sayfalarında yer almazlar. Yereldeki şair ve yazarlar hep hasbi bakarlar edebiyata, hesabi değil. Edebiyat tarihine de bakarsanız, geçmişte yerel kalemlerin kendilerini Anadolu irfanından besleyerek genel edebiyat içerisinde yer aldıklarını görürsünüz.”

Yerel edebi hareketliliğin güncel edebiyatla ilişkisini nasıl görüyorsunuz? Bu konuda acemi kalemlere önerilerinizi neler olabilir?

Türk Edebiyatını besleyen ana damar yerel edebiyattır. Çünkü yerelin kazanç hanesinde ‘para’ dediğimiz o putun cazibesi yoktur. Edebiyatın rant sayfalarında yer almazlar. Yereldeki şair ve yazarlar hep hasbi bakarlar edebiyata, hesabi değil. Edebiyat tarihine de bakarsanız, geçmişte yerel kalemlerin kendilerini Anadolu irfanından besleyerek genel edebiyat içerisinde yer aldıklarını görürsünüz. “Acemi Kalemler”e gelince, ben şahsen ilk sayınızdaki intibaimdan hareket ederek söylüyorum bunu: Pek de acemi görmüyorum sizi. Edebiyatta tevazuun sınırı bellidir. Onu aştığınız zaman mezellete dönüşür. Bu bakımdan, ismen mütevazı olsanız da, eserlerinizle iddialısınız gibi geldi bana. Sanırım Türkiye Yazarlar Birliği’nin Yazar Okulu ve Selim Tunçbilek size çok şeyler kazandırdı. Çünkü siz çirak değil kalfa olarak başladınız bu işe. Bence takdir edilen, daha doğrusu gelecek açısından güven veren tarafınız da burasıdır. Umarım, işin içine enaniyet girip sizi parçalamasın. Tahrikler olabilir, onlara kapılmadan birbirinize merdiven olursanız iyi yerlere gelirsiniz. Ben bu umudu taşıyarak sizi kutluyorum ve başarı olmanızı diliyorum.

Eserlerinizden bakınca geldiğiniz yeri ve edebi konunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Edebiyatta her zaman aktif olmak insanı ayakta tutar. Bu alan öylesine bir yapıya sahip ki, kendi gündeminizi kendiniz oluşturmadıkça yol alanız mümkün değildir. Bakın gelecekte çok örneklerini göreceksiniz: Herhangi biriniz, bir ya da biraz eser yayınlayıp biraz öne çıktığınızda arkadaşları-

nızdan bazıları merdiven olmayacak, bu defa prangaya dönüşeceklerdir. Bu biraz fitratın, biraz da onu kontrol alamayan hırsın gereğidir. Edebiyatçı başkalarıyla değil, kendisiyle yarışır, ‘ben bugün düne göre neredeyim’ diyebilirse ileri gider. ‘Geldiğiniz yeri’ meselesine gelince, geldiğim yeri pek yeterli bulmuyorum. Edebiyat bir çevre işidir. Anadolu’da böyle bir çevre oluşturmak çok zordur. İnsanlar kendilerinden başkasını görmüyor. Bakınız, bu şehirde üniversite kurulması için geçmişte çok yazılar yazdım. Üniversite kuruldu, Edebiyat Fakültesi de açıldı. Buradaki hocaların çoğu da şahsi dostluğa dayanan yakınlığımız olmasına rağmen, benim hakkımda, sağ olsun; Bekir Oğuzbaşaran’ın dışında, kimse bir mezuniyet tezi bile vermedi. Hiçbirisi eserlerim hakkında bir yazı bile yazmadı. Atatürk Üniversitesi’nden şahsen tanışıklığımız bile olmayan bir hocamız, sağ olsunlar: Prof. Dr. Erdoğan Erbay, öğrencisi Esra Kürüm aracılığıyla bizi Doktora Tezi’nde değerlendirdi. Buradaki dostlarımızdan herhangi birisi bile öğrencilerine kitaplarımızdan tavsiye etmediler. Edebiyatımızın konumunu da bu cevabın içerisinde bulabilirsiniz herhalde.

Ülkemizdeki okur durumunu özellikle edebiyat dergileri bağlamında nasıl görüyorsunuz? Asalet okurun yitik malı halini mi aldı?

Bu işin asaleti bile kalmadı. Türk insanı okumayan diplomalılar sürüsüne dönüşmek üzere. Kültür Bakanlığının yaptığı değerlendirmelere göre, ‘Türkiye’de insanımız, günde 6 saatini televizyona, 3 saatini internete, bir dakikasını, evet yanlış değil, sadece bir dakikasını da okumaya ayırıyor.’ Biz böyle bir avuç yüreğin içinde yer alıyoruz. Edebi-

yat dergilerine gelince, üç-beş önemli dergiyi bu anlayışın dışında tutarsak herkes kendi kompar-tımanında, kendine paralel çalışma yapanlara bakıyor. Dondurulmuş bir kalıplaşma, daha açığı bir klikleşme var. Cemaat kültürü açısından bakarsak, sağı da, solu da kendi cemaatine hitap ediyor. Yazan da, yayınlayan da, alan da bu dar çemberin içinde dönüp duruyor.

**Hocam siz birçok alanda eser vermiş bir değerli ka-
lemsiniz. Eserlerinizi önem sırasına korsanız sizin
açınızdan gelecekte nasıl anılmayı istersiniz.**

Bu işe şiirle başladım, hala şiir yazıp yayınlamaya da devam ediyorum. Ancak, ülkemizin kültür de-ğerleriyle de yakından ilgiliyim. Eserlerimin dörtte üçü de kültür alanındadır. Bu bakımdan kendime keyfiyet gömleği biçmek biraz erken ve hatta biraz da ukalalık olur. En büyük hakem zamandır. Gelecek kuşaklara bırakacağımız kültür mirası bizim nasıl anılmamız gerektiğini gösterir herhalde?

**Hocam son zamanlarda neredeyse bir derlenip topar-
lanma çalışmalarına tanık oluyoruz sizde. Tüm yazıla-
rınızı kitaplaştırdınız ve beş yeni kitap çıktı. Bu telaş
neden, okuru bir yolculuğa mı hazırlıyorsunuz?**

50 yılı aşkın bir edebiyat hayatı içerisindeki malzememi toplayıp kendi bohçamı bir yerlere koya-bilmek için olmasa bile, bizimle ilgili çalışmalar yapanlar, gelecekte malzeme bulmakta zorluk çekebilirler, onlar için derli toplu bir emanet olsun diye düşündüm. Bu benim fikri mirasımdır. Bakın, benimle ilgili beş değişik üniversitede mezuniyet, bir de doktora tezi yapıldı. Hemen hepsinin temel sıkıntısı yazdıklarımı arayıp bulabilmekte düğüm-lendi. Ben kendilerine ne kadar malzeme gönde-rebildimse o kadarıyla yetindiler. Bizim üniversite-lerimiz bu işe, öğrenci daha ilk sınıfındayken yön-lendirilmiyor, mezun olacağı yılda konu verildiği için tanımadığı, bilmediği bir adamın malzemesini bulmakta problem yaşıyorlar. Hiç olmazsa onu ortadan kaldırayım istedim. Gezdiğim, şiir ve ede-biyat programlarına katıldığım hatıralarımı “**Gezi Notları**” adıyla, Konuşmalarım oldukça fazladır, benimle yapılan mülakatları, “**İnandığım Gibi**” adıyla, Konferans ve tebliğlerimi “**Aydınlığa Çağı**” adıyla, Necip Fazıl hakkında yazdıklarımı, “**Oğuzun Altın Sesi**” adıyla ve roman konusundaki düşünce-lerimi de “**Roman Üzerine Notlar**” adıyla kitaplaştırdım. Bu konu söylediğiniz beş eserle sınırlı kal-

mayacak, Arkasından hakkımda yazılanları da “**Böyle Gördüler**” adıyla neşredeceğim. Ki, önem-lisi de bunlardır. Çünkü bu elli yıl içerisinde kimler size hangi cephen baktılar. ‘*Dün onlar ne söyledi, bugün ben ne söyleyebilirim?*’ diyecek insanlar için bu önemli bir hareket noktası olacaktır sanırım.

Bu anlattıklarınıza ilave edecekleriniz olabilir mi?

Aslında sizlerle saatlerce konuşsak söz bitmez. Çünkü çok dertliyiz. Bakınız, toplum da korkunç bir kültürel erozyon var. Batılı artistlerin çıkartma resimlerini toplayan çocuklarımız, Yunus’u bilmiyor, Bakı’yi, Sinan’ı, Akif’i, Karacaoğlan’ı bilmiyor. Batılı firmalardan, şehirlerin hatta sloganlaştırılmış sözlerinin basılı tişörtlerini giyen insanımızın kendi değerlerinden haberi yok. Caddelere bakın, bize ihanet eden ülkelerin mallarının reklamından geçilmiyor. Bunlar okumadığımız için ortaya çıkan duyarsızlığımızın sonucudur. Gençlerimiz hedonist bir karaktere doğru sürükleniyor, ‘haz ahlakı’, hızlı bir şekilde yoz kültürü besliyor. Liberal bir topluma dönüştürülüyoruz. Bunlar çözümünü bulamadığımız meseleler değil. Edebiyatçılar, ‘edebiyat için edebiyat’, hani eskilerin deyimiyle, ‘sanat için sanat’ değil de ülkemiz ve insanımız için edebiyat ve sanat yapabilirse, bunun önüne geçebiliriz. Değilse, bu fırtına hepimizi bir kuytu çukura hapsedecektir. Sizlere özel olarak söyleyeceğim tek şey; mutlaka çok okuyun, çok okuyun. Evvela kendi değerlerimizi, kendi yazarlarımızın eserlerini, arkasından Batılı önemli isimlerin eserlerini okuyun. Divan Edebiyatı’nı, anlamaya çalışın, Halk Edebiyatını iyi kavrayın. Günümüz edebiyatında temayüz etmiş isimlerin eserlerini mutlaka okuyun. Gelenekten beslenin, ancak o çizgide kalmayın. Bilgi olmadan bu iş yürümez. Hayal ve heyecan günü gelir, çölde su bulamamış dikene dönüşür, hafif rüzgârda da savrulup gider. Edebiyat mezarlığında böyle binlerce isim var. Onlardan birisi de siz olmayın. Edebiyat, ideal ve gayrete dayanır. Onu da kültür besler. Bizim geçmişe dayalı çok zengin kültür birikimimiz var. Günümüzün şairleri eski Türk şiiri örneklerinden başlayarak Ahmet Yesevî’den itibaren temayüz etmiş şairlerimizi yakından tanırlarsa çok şey kazanırlar. İlginize teşekkürler efendim.

Sıcak sohbet için biz teşekkür ederiz Efendim.

IŞIKLARI SÖNDÜRÜN

Fatma DAĞLI

Zülal, her gün olduğu gibi hasret kaldığı günbatımını seyretmek için yeşil banktaki yerini almıştı. Üzerinde ayaklarına kadar uzanan, çok sevdiği, pamuklu beyaz elbisesi vardı. Kumral saçlarını özenle ensesinde toplamıştı. Etkisini hala kaybetmemiş olan güneşten korunmak için, üzeri çiçek desenli ekru şemsiyesini açtı. Meltem esintisi alınanda ve boynunda biriken ter damlalarını zarif bir şekilde buharlaştırıyor, tenine huzur verici bir serinlik yayılıyordu. Beyaz bir Labrador olan Kömür, Zülal'in yanı başında duruyor, gözlerini sahibinin gözlerine dikmiş, kuyruğunu sallayarak ayakta bekliyordu. Zülal, köpeğinin tasmaındaki büyük tutacağı çıkardı. Artık özgürce hareket edebileceğini anladığı halde oradan uzaklaşmayarak Zülal'in çevresinde neşeli birkaç tur atan Kömür, kıvrak bir hareketle banka sıçradı ve tıslıdayarak güzel sahibinin hemen yanına oturdu. Zülal başını yavaşça sağ tarafa çevirerek kolunu onu yalnız bırakmaya gönlü elvermeyen vefa timsali Kömür'ün boynuna doladı. Yüzüne yayılan sıcak bir gülümsemeye sadık dostunun beyaz tüylerini okşarken yüreğinin derinliklerinde bir sızı hissetti. Şimdi Kömür'le birlikte aynı tarafa - denizin ufukla birleştiği noktaya- bakıyorlardı. Hatıralarını dev ekranda seyretmek için buradan daha güzel bir sinema perdesi olamazdı. Derin bir iç çekti. İşte film başlıyordu...

Beş yıl önce dinlenmek için geldikleri bir tatil sırasında keşfetmişti bu huzur dolu beldeyi. Büyük şehirlerin kasvetli gürültüsünden ve karmaşasından uzak, sakin bir sahil kasabasıydı burası. Kaldırımına sıfır giriş kapıları olan bir veya iki katlı müstakil evlerin sıralandığı Cennet sokağında dolaşırken, penceresinde satılık ilanı bulunan beyaz boyalı bu köşk yavrusunu ilk gördüğü anda içini sıcak bir

duygu kaplamıştı. Üstelik evin sardunyalı, akşamsefaları ve hanımelleriyle donatılmış küçük bir arka bahçesi de vardı.

“Bu ev benim olmalı!” diye geçirdi içinden. Hiç vakit kaybetmeden ilanda yazan telefon numarasını aradı. Yaşlıca bir kadına ait olduğu anlaşılan titrek bir ses:

“Buyurunuz efendim” dedi ihtiyatla. Zülal hemen konuya girdi. Kısa bir pazarlığın ardından makul sayılabilecek bir miktarda anlaşılar. Ertesi gün evin yeni sahibi olmuştu bile. Tabii ki o zamanlar bu cenneti andıran kasabaya yerleşebilmesi için önünde uzun yıllar olduğunu düşünüyordu. İyi bir kariyeri vardı. Okul sıralarından beri tanıdığı Nejat'la olan arkadaşlıkları romantik bir ilişkiye dönüşmüştü. Mutluydu. Her şey yolunda görünüyordu. Ah bir de arada sırada başına musallat olan migreni olmasaydı... Bu aralar nöbetleri biraz sıklaşmış, sanki şiddetini de artırmıştı. Tatil dönüşü yeniden muayene olmuştu. Analiz sonuçlarını inceleyen nöroloğun alınıdaki çizgiler derinleştikçe derinleşmiş, ince dudakları aşağıya doğru kıvrılmıştı. Zülal karşısındaki buruşuk yüzün her kıvrımında içini rahatlatıcak bir kıpırdanış arıyordu. Kır saçlı doktor burnunun ucuna yerleştirdiği gözlüğünün üstünden bakarak derin bir nefes aldı:

“Maalesef sadece migren değil. Nöbetlerinizin sıklaşmasının, ışık parıldamalarına eşlik eden uzun süreli göz kararmalarının sebebi beyninize baskı yapan bir kitle. Yani beyin tümörü” dedi. Ardından ekledi:

“Tümörün kanser hücreleri içerip içermediğini anlamak için önce biyopsi yapmamız gerekecek. Nasıl bir tedavi izleyeceğimize sonra karar vereceğiz. Yalnız şunu da belirtmeliyim ki ameliyat , bazı duyularınızı kaybed.....!!!” Sonrasını algılaya-

mamıştı Zülal. Beyni uğulduyordu sanki.

“Efendim?” dedi. Karşısındaki bu yaşlı adam kimdi? “Ameliyat” diyordu, “risk” diyordu, “felç” diyordu, ne diyordu?” Başu dönüyordu. Seslerin kelimelere yüklediğı anlamları kavrayamıyordu. Ölümlle yaşam arasındaki o kızıl koridorda olduğunu anladığında beyazlara bürünmüş, karanlığa tutsak hayali canlandı gözlerinde. Yüreğinde bir sıkışma hissetti, nefes almakta zorlanıyordu. Oturduğu sandalyenin kollarından destek alarak güçlükle ayağı kalktı. İçinde kopan fırtınalara inat, sükûn bulmuş efkârlı bir tavırla çıktı odadan. Hastanenin bahçesindeki havuzun kenarına ilişti usulca. Titrek elleriyle telefonun tuşlarına dokundu:

“Ben de seni arayacaktım. Ne dedi doktor?” diye sordu Nejat. Zülal:

“Konuşmamız lazım, sana ihtiyacım var” dedi ağlamaklı bir sesle. Yarım saat sonra bir çay bahçesinde buluştular. Zülal olanları anlattı. Nejat gözlerini yere dikmiş, elindeki anahtarla oynuyordu. Hissettiğı şey üzüntüden daha çok samimiyetsiz bir rahatsızlığı andırıyordu. Bir süre sessizce oturdular. Nejat’ın ağzını bıçak açmıyordu. Yaşanacak olan bu zorlu süreç onu korkutmuş, hayli tedirgin etmişti. Zülal bakışlarını sevdiği adamın yüzünde umutla gezdirdi. Ama diğerkâmlıktan eser yoktu. O an içinde -ikisini birbirine bağlayan- bir şey koptu sanki. Zümrüt yeşili gözlerinden bulutlar geçti birden. Oysaki onun derdiyle dertlenmesini, acısını kalbinin derinliklerinde hissetmesini beklerdi. Yavaşça doğruldu.

“Gidelim” dedi. Yol boyunca tek kelime etmediler. Zülal arabadan inerken Nejat:

“Çok üzgünüm, ne diyeceğimi bilemiyorum. Biraz dinlenmek sana iyi gelecektir. Yarın görüşürüz” dedi gözlerini kaçırarak. Zülal başını “olur” anlamında salladı, düşünceli bir tavırla arabadan indi. Sevdiği adam bir korkak mıydı? Karşılaştıkları ilk zorlukta hemen kaçmayı mı tercih edecekti? Kendisine inanamıyordu. Nasıl bu kadar yanılmış olabilirdi? Hayal kırıkları kalbine batıyor, içinde tüm benliğini alev alev saran bir ateş yanıyordu sanki. Odasına girer girmez yorgun bedenini yatağı bıraktı. Her şeyi unutmak istiyordu. Açık olan pencereden içeri sızan rüzgârın tül perdede oluşturduğu dalgalanmaları izlerken uyuyakaldı.

O günden sonra Nejat’ın aramaları giderek azalmış, aralarına sanki buzdan duvarlar girmişti. Nejat’ta artık herkes gibi olmuştu. Öyle uzaktan,

DİRİLİŞ

Uçurtma ucunda dalın,
Boynunda çocukluk halin...
Al bir kiraz al dercesine uzanır,
Soğursun kiraza belki de
Dalından koparsa için acır...
Suların daveti gizli ve sessizdir,
Dalgalar çırpınır mütemadiyen,
Ak köpüklerle temizlenmez ki dünya...
Yine de denemeye değer...

Akşam korkularla gelir,
Kurulur karanlık başköşeye...
Sevgiden doğar ışık,
Yaşamak duymaktır...
İnsan sağırdır oysa
Geceye saklanır bir başına,
Yapayalnız şehirlerde,
Alnından öper yağmur,
Denizin tükendiğı yerlerde...
Şafağı sarılır gözyaşları,
Beyazın her renkten alacağı vardır...

Süzülür kederli zamanlar,
Bir deri bir kemik
Anadan doğmadır gökyüzü
En kıymetli meta toprak bir avuç
Kan revan tükeniş...

Selçuk ŞAMİL

uzaktan işte... Nejat Zülal'in beynindeki tümörün bir tasma gibi boynuna dolandığını hissetmiş - zincirlerini koparmış bir canlı edasıyla- adeta kendisini tutsak edeceğini düşündüğü bir hayatı paylaşmaktan kaçmıştı. Ailesinin Zülal'e verdiği destek içindeki burkulmaya engel olamıyordu. Yanılgının yüreğinde açtığı yara hiç kapanmayacak gibiydi.

Göz kararmaları ve baş ağrıları her gün biraz daha şiddetleniyordu. Artık ameliyattan kaçamayacağını anlamıştı Zülal. Sonunda o gün gelip çatmıştı. Soğuk masada yeşil örtüler altında yapayalnız yatıyordu. Boğazında nefesini tıkayan bir yumru vardı sanki ıslak bakışları tavanı delercesine tek bir noktaya odaklanmıştı. "Vefasız" dedi içinden. "Böyle mi olmalıydı?" Korku filmlerindeki dev örümceklerin gözlerini andıran lambaların yaydığı ışıklar onu inanılmaz derecede rahatsız etmeye başlamıştı. "Söndürün ışıkları" diye bağırdı Zülal. Elini tutarak müşfik bir sesle: "Birazdan derin bir uykuya dalacaksınız" diyen hemşirenin sadece gözlerini görebilmişti. Kara, kapkara gözler... Ameliyat bitmişti. Derinden bir ses geliyordu: "Zülal hanım! Beni duyabiliyor musunuz?" Her yer simsiyahtı. Zülal uzayı andıran bir boşluğun içindeydi sanki. Konuşu-

lanları duyduğuna göre uyanmış olmalıydı. "Lambaları yakın" dedi telaşla. Ama nafile... Artık ışıklar onun için ebediyen sönmüştü. Gerisi sonsuz bir karanlıktı...

Kendi karanlık ama özgür dünyasına çekildiği o andan sonra Zülal bir süre yurt dışında tedaviye devam etmiş, kanseri yenmişti. Orada bir rehber köpek edinmiş ve kimseye muhtaç olmadan yaşamayı öğrendikten sonra bu kasabaya yerleşmişti. Akşamüstleri Kömür' le yaptıkları gezinti sahildeki bu yeşil bankta son bulurdu.

İşte her gün yosun kokularını içine çekerek yeniden izlediği film bugün de bitmiş, gün batmış, perdeler kapanmıştı.

Gözyaşlarına yağmurun eşlik ettiğini anladığında şemsiyesini şefkatle köpeğinin üzerine kaydırıldı. Gerçek sevgiyi, vefayı, dostluğu Kömür' ün sadakatinde bulmuştu. Hüzünle karışık bir huzur doldurdu içini. Otuz beş yaşını doldurduğu bugün -nemli gözlerle kendi siyah ufkuna bakarken- meşhur şairin dizelerini mırıldandı.

"Gökyüzünün başka rengi de varmış..."

Nobel Edebiyat Ödülü

Nobel Edebiyat Ödülü kime verilecek her yıl merakla beklenir. Bu yıl Nobel Edebiyat Ödülü'nü Japon asıllı İngiliz yazar Kazuo Ishiguro'ya verilmesi ilginç bir yaklaşım oluşturdu. İngilizceye mi verildi yoksa Japon kültürüne mi? Edebiyat özünde kültürler arası yolculuğu süreklilik gösteren bir sanat.

1954 Japonya doğumlu olan yazar, ailesiyle birlikte 6 yaşında İngiltere'ye göç etmiş. Uzak Tepeler (1982), Değişen Dünyada Bir Sanatçı (1986), Günden Kalanlar (1989), Avunamayanlar (1995), Çocukluğumu Ararken (2000), Beni Asla Bırakma (2005), Gömülü Dev (2015) gibi kitapları bulunan yazar ülkemizde daha çok Günden Kalanlar eseriyle tanınıyor.

Kayseri Kitap Fuarı

Kayseri Kitap Fuarı 14-22 Ekim Tarihleri arasında yapıldı. 64 Yazarın söyleşi ve imza ile yer aldığı fuar, okurla kitabın buluşması için önemli bir etkinlik olarak gözükmüyor. Dergimiz Genel Yayın Yönetmeni şair Selim Tunçbilek bir söyleşi ile Kayseri Kitap Fuarındaydı. 21. Yüz Yıl Türk Şiiri başlıklı bir söyleşi gerçekleştiren şair önemli tespitlerde bulundu.

Fuarların genel amacı yerel varlık ve değerleri ulusal ve uluslararası dolaşıma taşımak amacı güder. Dünyanın her yerinde bu böyledir. Kayseri Kitap Fuarı yerel yayıncıların ulusala açılması amacı taşımalıdır. Değilse zaten diğer yayınevlerine okurun erişim sorunu yoktur.

Fuara sadece şehrimizden okur akın etmemiş, çevre şehirlerden de ilgi görmüştür. Beş yüz seksen bin kişinin ziyaret ettiği fuar tertip komitesi başta olmak üzere bütün taraflarca başarılı görülmüştür. Fuarın son günleri bu başarılı organizasyonu gölgelemek isteyen kimi odaklar harekete geçmiş, her türlü çırpınışa rağmen başarı gölgelenememiştir.

KUTUP YILDIZININ ÖYKÜSÜ

Emine ÇOBAN

Güneşin batışını beklerken sonsuz boşluğu izliyorum, çok büyük ama aynı zamanda çok dar burası. Karanlık, sessiz, ıssız. Bu koca boşlukta gün bana doğana kadar sevdiğimi hayal edip vuslatımızı bekliyorum, o zat-ı şahaneye meftun geçiyor her anım. O dünyadan bana bense bu boşluktan ona bakıyor sessiz sedasız sevgimi ilan ediyorum. Ben, kutup yıldızı tüm benliğimle aşığım Ona ve yüzyıllardır içinde bulunduğum sonsuz boşluktan ona sessiz sedasız haykırıyorum sevgimi. Duyar mı? Belki, hisseder mi? Keşke. Onu düşündükçe içimde hiç var olmayan ama her zerremde hissettiğim kalbim tüm bedenimi parçalarcasına gümbürdüyor, belki de asla dokunamayacağım taştan bedenine dokunma hayali bile içimde güneş patlamalarını kışkandıracak fırtınalar koparıyor. Güzel ama acı veriyor onu sevmek, hayır aslında onu sevmek değil kavuşamayacağımı bilmek acıtıyor, bu soğuk bedenimi.

Yıllar boyu ona atılan her kurşun, burçlarını yıkan her darbe, benim kalbime vurulan bir yumruk oldu, o her zarar gördüğünde ben bu boşlukta bin parçaya bölünmeyi dağılıp yok olmayı diledim ama sen atlattığın onca saldırıya rağmen dimdik ayakta. Keşke beni de o güçlü duvarların ardına alsan beni de şehri koruyup kolladığın gibi korusan. Şimdilerde kolun kanadın bin parçaya bölündü, üzerinden yollar geçiyor, aynı anda bir sürü insana yuva oluyorsun ve sen bu halinde tıpkı bir galaksiye benziyorsun. Ah! Benim galaksim, evrende kendimi en çok ait hissettiğim galaksi sen olmalısın. Ben ise bir kara deliğe düşen göktaşı misali ait olduğum yuvadan uzakta bir başıma kocaman bir boşlukta. Seni ilk gördüğüm an geldi aklıma; arayıştaydım o sıralar, ait olduğum galaksiden bu boşluktan sıkılmıştım, bazen kendi derdimi unutmak için Dünya'yı izlerdim. İnsanların dert saydığı saçma sapan konular, sırf savaşmak birbirlerini öldürmek için ortaya sürdükleri bahaneler bana kendimi unutturdu. Seni gördüğüm günde bir savaşı izliyordum, ortalık kan gölüne dönmüş, her yerden dumanlar yükseliyordu. O an bir top mermisi burçlarından biriyle olan bağını kopardı, senden yükselen feryadı bir ben duydum, duydum ve içim yandı. Sende benim kadar sıkılmıştın ait olduğun yerden, sende benim kadar kurtulmak istiyordun boğuluyordun orada sesiz ama Dünyayı yıkarcasına haykırışların ve sadece ben duyuyordum seni. İşte o gün anladım seni, biz birbirimizin yarasına merhem olmaya gelmiştik bu evrene baktıkça teselli bulmalıydık birbirimizde. Ucunda yok olmak olsa bile ayrılmamalıyız. Mesafeler engel olmamalı sevgimize, sen dünyanın en güzel yerinde, bense bu sonsuz boşlukta ama hep birbirimizle olmalıyız. Keşke bunları sana anlatmanın bir yolu olsaydı. Dinler miydin beni, yoksa hiçe sayıp burçlarında mı bulurdun teselliyi? Sahi burçlarını mı severdin yoksa beni mi? İşte ben bu soruların cevaplarını asla öğrenemeyeceğim senden...

Güneş ağır ağır yer değiştiriyor birazdan sana gecenin karanlığı dokunacak. Her zerremde aynı hisle seni kucklamaya hazırlanıyorum, bedenimde her şey altüst oluyor. Her seferinde sanki seni ilk kez görüyormuşum gibi patlarcasına çarpıyor yüreğim, gittikçe netleşiyorsun evrenin içinde. Hayal ettiğimden bile daha güzelsin; kumrular ürkekçe uçuşuyor etrafında, içinde bir sürü insan var. Hepsi senin üzerine titriyor. Bu halinle dipdirisin. Hiç yaşlanmayacak hep on yedi sinde kalacak çiçeği burnunda canlı diri biri. Asla benim olamayacak belki de çoktan burçlarına sevdalanmıştır birisi. Ben hep seni uzaktan izleyen ürkek bir serçe mi olacağım. Sen, benim farkıma bile varmadan göçüp gideceğim.

Burçlarını seveceksin onların hasretiyle yanacaksın, hal buysa senin burçlarınla aranda ufacık bir yol var ama benim senle aramda koskoca bir evren duruyor. Erciyes'in zirvesinde kalmış bir aşk bizimkisi, ne sen ulaşabilirsin ne de ben. Belki de Sultan Sazlığına gelen kuşlarla ilan etmeliyim sana aşkı tüm evrene haykırmalı o kuşlar Kutup Yıldızı en parlak değil en âşık yıldız diye çünkü bilmez bilemez insanlar benim ışığı sende aldığımı. Anlayamazlar böyle bir aşkı. Kayseri olmalıyım tüm benliğimle belki o zaman fark edersin beni. Şimdilik burada durup kendi dilimce sana dualar etmekten başka bir şey gelmiyor elimden, affet bu biçareyi, elinden gelse Yahyalı şelaleleri kadar coşkunu akan bu gönlümü açmaz mıyım sana?

Bu gece şehirde ayrı bir neşe var, meydanının ışıltısı buradan bile gözlerimi kamaştırıyor. Orada olduğumu hayal ediyorum da bazen; insanlar arasında dolaşıp Kapalı Çarşığı gezerdim mesela çünkü en çok orayı merak ediyorum, esnafla sohbet edip senin surlarının dibinde huzuru dinlemek isterdim. Hunat Hatun medresesinde çay içip medresenin yapıldığı o heyecanlı günleri yâd ederdim ama en çokta senin yanında oturmak isterdim. Sana dokunmanın nasıl bir şey olduğunu öğrenmek isterdim. Herhalde buna dayanamazdım. Hayali bile neredeyse kalbimi yerinden sökecek. En çokta sesleri merak ediyorum. Duvarlarına çarpan rüzgârın sesini, sana fısıldayan çocukların sesini, çarşının sesini... Burada ne hava var ne de ses, sonsuz bir boşluk ve karanlığa hapsolmuş her şey. Gerçi sen burçlarını duyuyorsundur ama ben senin sesini ancak hayal edebiliyorum sevgilim. Bugün sende mutlusun nasılda neşeyle kucaklıyorsun yanına gelen insanları, şehrin ışıkları ayrı bir görkemli gösteriyor seni. Keşke tüm benliğimi geride bırakıp senin o taştan bedenini aydınlatan bir sokak lambası olsam, o zaman sever miydin beni bilmiyorum? Etrafındaki tüm o ışıklarla tıpkı güneşe benziyorsun soğuk, taştan ama aynı zamanda sıcacık bir güneşin içimi aydınlatan.

Camii Kebir minarelerinden yükselen ezan sesi gecenin hayli ilerlediğini fısıldıyor insanlara, onlarda annesi eve çağırılmış küçük bir çocuk misali dağılıyor sessizce. Yalnızlığı sevmiyorsun biliyorum. Sanki onlara gitmeyin der gibi bakıyorsun. Korkma demek isterdim sana. Korkma yalnız değilsin ben varım. Şehir derin bir uykuya hazırlanıyor. Esnaf, teker teker dükkânlarını kapattı. Meydan tramvayı son seferini tamamladı. Erciyes'in zirvesinden Ali dağının eteklerine oradan Erkilet'in düzlüklerine kadar bütün şehir içimdeki sessizliğe büründü. Gevher Nesibe hatun geldi birden aklıma. Hani şu sevdiği uğruna yataklara düşüp son nefesinde aşkla göçen Selçuklu Melikesi. Onu en iyi ben anlardım o zamanlar. Sevip de kavuşamamak nedir en iyi ben bilirim çünkü. Aşkı için nice dertlinin derdine derman olan o hastaneyi yaptırdığında ona olan saygım daha bir artmıştı, ah ah mekânı cennet olsun tüm aşıkların.

Geceleri her yanını evsizler sarıyor. Sen onlara yuva oluyorsun ve onları şehrin haşin ve acımasız yüzünden koruyorsun tıpkı bir zamanlar bu şehri, koruduğun gibi. Bu şehri koruyan o kollar bir gün beni de korusa kollasa, sarıp sarmalasa nasıl isterim bunu. Bu sonsuz boşlukta seni izlemek yetmiyor artık bana. Ey yar, yakın mıdır vuslatımız? Bir ses ver, bin nefesim feda olsun sana ama artık bekletme bu biçareyi. Burçlarına verme gönlünü gün gelir sevgini hiçe sayıp terk ederler seni ama ben kıyamete kadar seni sevmeye devam edeceğim ve o gün geldiğinde de sana gelir gibi gideceğim bu sessiz boşluktan.

Sabahın ilk ışıklarıyla tüm bedenim sarsılıyor. Tüm sessizliğine ve ilgisizliğine rağmen inatla sana bakmaya devam edeceğim. Taştan bedeninin her zerresini şu minicik kalbime sığdırmaya çalışıyorum. Sabahın ayazıyla titreyen kollarında ezan sesi yankılanıyor. Güneş bir battaniye gibi sarıyor soğuk tenini ve o heybetli bedeninin ansızın kayıyor gözlerimin önünden. İçimde yıllardır oluşan o tanıdık korku ile seni Dünyanın acımasız kollarına bırakıyorum. Hoşça kal kalem, gün bana doğana kadar her zerrem seninle olacak.

PAZAR OLA! DAİMA

Zehra Meral KONŞUK İVECAN

Pazarların; kabalığın hudutlarında dolanıp durmasına rağmen her daim samimiyet sahasına dönen havasını severim. Çünkü görmeyi bilenler için o kargaşanın arasında aslında sandığımızdan çok daha fazla “biz” var.

Modern kültürün, bizi ayakta tutan değişim rüzgârlarına kendini çok da kaptırmayan birkaç kültürel parçamızdan biridir sanırım, bu özel alanlar. Her ne kadar, artık yollara kurulum o günkü trafiği felç etme riski ortadan kaldırılsa ve belediyeler pazarcuları, onlar için yaptığı, özel alanlara toplasa da genel konsepti aynı kaldı bence. Bunu nereden biliyorum: çünkü hala pazar alışverişi için evden çıktığımda, attığım her adımda, küçülüyorum küçülüyorum. Ta ki; çocukluğumda babamın da dâhil olduğu tastamam aileme gittiğim o pazarların vaktine sabitlenene kadar. Ne kadar önemli bir şeydi bizim için ki annem üzerlerimizi değiştirir bizi hazırlardı en son kendisi pardösüsünü giyer eşarbnı o günlerin fiks ev hanımı-anne görüntüsüne uygun boynunun önünde düğüm atarak bağlar ve çıkmaya hazır olurduk. Gözle görülür bir heyecanla, ablalarımla adeta en önde yürüme yarışı yapardık. Babamın tatlı sert: “Gene Çavuşlar öne geçti!” eleştirisi sanki iltifat almışız gibi hoşumuza giderdi. Hani umursamadığımdan değil; çocuk aklıyla, bunun gerçekten güzel bir şey olduğunu sandığımdandı.

Küçük bedenime devasa gelen bir alanda, ortadan kaldırımıyla bölünmüş geniş bir caddenin her iki şeridinde de kurulan şenlikli bir panayır alanı gibiydi ve ben o bağırış çağırışı, kargaşayı, eşya, yiyecek ve insan selini hiçbir detayı kaçırmak istemiyormuşçasına deli bir heyecanla takip ederdim. İşte bu yüzden bu yaşımda bile beni tatlı günlere götürebilen pazarları seviyorum.

Normalde, medenileşmememizin göstergelerinden biri olarak algıladığım, sadece alışveriş ilişkisi içinde olduğunuz insanların, size “Hanım abla, yenge vs” tarzında, sanki kırk yıllık ahabınız gibi senli benli hitaplarından hoşlanmam. Ama pazarlarda bu bile bana önemsiz geliyor hatta “Siz ya da hanımefendi” denilse garipseyeceğim hissine kapılıyorum. Küçüklüğümde beri ön tarafa en güzel meyve sebzeleri dizip arkaya daha düşük kalite olanları koyma alışkanlığı bile devam ediyor. Bu konuda değişen tek şey eskiden pazarcuların “Ayıp ettin şimdi hanım abla! Bizde hile hurda olmaz! Şu pazarı baştanbaşa dolaş, bu kalitede bu fiyata mal bulursan gel yüzüme tükür!” nevinden ikna etme çabaları, günümüzde, arsız bir şekilde “Sana hep güzelini verirsem bana ne kalacak ya da hep iyisini sana verirsem kalanını kime satacağım” açık sözlüğüne dönüşmüş durumda. Bu durumun değişmeyen yönü ise; eve dönüldüğünde, eskiden annemin şimdise benim kurduğumuz: “O kadar da baktım hangi ara hangi dere doldurdu bu kötülerini içine” cümlesi. Bence, bu pazarcular, Sihirbazlardan göz boyama dersleri alıyorlar; yoksa pürdikkat bakmamıza rağmen poşetlere bir iki tane çürüğü nasıl doldurabilirler ki? Gene yaptı yapacağını diyoruz ama bir yanımızla da vazgeçemiyoruz. Demek ki bizleri oraya çeken bir sihir var ortamda.

Onlarca gürlü, komik bir tezatla, terapi gibi geliyor insana. Bir tarafta, malının en ucuz ama en kaliteli olduğunu vurgulayanlar; diğer tarafta, ünlülerin bile çaktırmadan gelip kendisinden alışveriş yaptığını iddia eden kıyafet satıcıları; öbür yanda, teşbih sanatının en güzel örneklerini değme edebiyatçılara taş çıkartırcasına vererek malını teşhir edenler benim için halen renkli güzel ve inanılmaz derecede çekici bir dünya! Çünkü eksi ile Gediği ile sevabıyla günahıyla bize ait bir alan kültürümüzün bir parçası ve hiçbir noktasında yapaylık kokmuyor.

Pazarcuların rahat tavırları, pazar müşterilerine de hızla sirayet eder. Öyle ki daha uzun boylu müşterilerden biri arka taraftaki malzeme nasıl diye uzanıp baktıysa yanındakiler tarafından hemen sorguya çekilir: “Güzel mi? Bak sana güvenip alıyorum ona göre” “İyice baktın mı, yoksa bunlar aşağı tarafa da kasayı koyup oradan halleder işi” tarzında, sanki bakan kişi onları da bilgilendirmeye mecburmuş gibi ya da daha önce hiç görmedikleri bu insan kendilerini kandırmayacakmış gibi kurulan teklifsiz cümlelerdir bunlar. Başka bir yanda alışverişini yapan kişi çevredeki teyzeler tarafından itinayla dürtülerek: “Bak hele! Ne kadar diyor kilosuna?” sorusuna her daim maruz kalabilir. Teyzeler tarafından pazarcular, nasihat arası uyarıdan da nasibini bolca alırlar: “İyice ver evladım. Bah bidaakine gelip senden alırım iyi mi misafirim gelecek bah beni mahcup itme sana da bol bol dua iderim ha! Benim duam da bedduam da tutar dirler karışmam!” Benim bir kulağım, daima; sanal bir ortam oluşturulmuş, gerçeklikten bir hayli uzak yeni düzen AVM’lerde asla bulamayacağınız, bu tatlılık ve samimiyet bürünmüş sohbetlerdedir. Çünkü bu sohbetler Anadolu’ya has bir samimiyet ve sıcaklık ve yine Anadolu’ya has bir ağızla yoğrulmuş her şeyiyle biz kokan, beğenmiyormuş pozları versek de içten içe sevmekten kendimizi alamadığımız anlarımızı temsil ediyor. Belki de, hani zamanında hiç acımadan, kat karşılığında betonlaşma ilahlarına büyük bir iştahla kurban verdiğimiz mahalle kültürünün özlemini, bir parça da olsa, pazarlardaki ayaküstü sohbetlerle giderdiğimiz için seviyoruzdur oraları kim bilir?

İkişer, üçer katlı evlerin bulunduğu sokağımızın en başındaki ev 'beş katlı'. Hep o evin damına çıkıp "acaba sokağımız yüksekte nasıl görünüyor" diye hayal ettiğim bir yaz günü arkadaşlarım çağırıyor. Mutfakta yemek yapan annemin cevabını beklemeden "dışarı çıkıyorum" deyip, sokağa fırlıyorum. Arkadaşlarımla ip atlıyoruz, ama aklım hep beş katlı evin damında... "Acaba şu evin damından sokak nasıl görünüyor, biliyor musunuz" diyorum. Onlar hep bir ağızdan "yok" diyorlar. İçlerinden biri "hadi gidip bakalım" diyor. "Hepimiz mi çıkalım" deyip eve doğru koşuyoruz. Çocukluğumuzda evlerin sokak kapılarının açık bulunmasından da yararlanarak birde bakıyorum ki beşinci kata çıkmışız. Hayalimle aramda on basamak, kilitli olmayan bir de kapı var. Tam ilk basamağa ayağım değecek, Nebahat teyze sesinin bütün cırlaklığıyla "gâvur tohumları, ne arıyorsunuz burada, düşüp başıma bela olacaksınız" diyor. Korkuluksuz merdivenden olabildiğince hızlı inmeye çalışırken, en öndeyim ve kulağımdan yakalanıyorum. "Sensin demek çibanın başı, bi de Nurhan'ın kızları uslu dirler" diyerek kulağımda güç denemesi yaparken dışarıdan gelen çığlıklarla -sonradan ambulans olduğunu öğrendiğim- tepesinde ışıkları yanan arabanın sesi birbirine karışıyor. Nebahat teyze beni çoktan unutmuş, merdiven camından gördüğümüz olay yerine doğru hızla gidiyor. Sokağa çıkıp evime doğru ilerlerken, "burası önceden de bu kadar kalabalık mıydı?" diye düşünmeden edemiyorum. Sabahtan akşama kadar temizlik yapan titiz Mebrure teyze işini, "şu Marimar'ın sonunu görmeden ölürsem gözüm açık giderim" diyen Canan teyze dizisini bırakıp dışarı çıkmış. Herkes bizim kapı komşumuz olan Hüseyin dedenin evine bakıyor. Ama bir dakika "annem nerde?" Giriş kapısından evimize anne diye bağıriyorum, cevap gelmiyor. Bizim evin kapısıyla Hüseyin dedenin evinin kapısı arasındaki -sadece benim sığabileceğim- duvara yaslanıyorum. "Annem nerde, bu sokakta neler oluyor, neden bu insanlar hep burada, hiç görmediğim bu araba da ne, neden titriyorum?" İnsanlar Hüseyin dedenin bahçe kapısından içeri bakıyor, ağıtlar hıçkırıklara karışıyor, başımı hafifçe çeviriyorum, her yeri siyahlık kaplıyor. Nisan sonu Mayıs başı, hava olması gerekenden daha güneşli, biz düğüne gitmek için hazırlanıyoruz.

Düğüne giden bir kız çocuğu için hayat gerçekten yaşamaya değerdi. Sanki şehirde kalmamış gibi gidip en uzak köyden gelin getirmemiş olsaydık... Her yolculuğun sonucunda olduğu gibi istifra edip üzerimi batırmasaydım... Salona babamın kucağında ağlayarak girerken, gelini göremeyecek kadar üzgündüm. Annem "bak gelin geldi ağlama, hadi arkadaşlarıyla oyna" diyordu. Gelinle damat alkışlarla içeri girip dansa başladılar, önümde kocaman kusmuk lekesi, saçım karışmış ve burnum kızarmış olarak, kendimi piste attım. Gelin, başına kondu rulmuş kuşla sanki başının üstünde bir baş daha varmış gibi duruyordu. Ama kocaman kollu gelinliği, kıpkırmızı rujuyla yine de her gelin kadar güzeldi. Bütün oyunlara eşlik edip yorgunluktan uyuyakaldım. Gözümü açtığımda annemle babam başucumda konuşuyorlardı. Babam "bir haftadır hasta yatıyor, iyi ki bir şey olmadı, niye gösterdin sanki", annem "ben gösterdim sanki oynuyordu dışarıda, nerden bilim baktığını, gerçi benim bile aklımdan çıkmıyor", babam "unutur belki" diyordu. Unuttum bile aslında gelinin köpükler saçılan ağzının kırmızı rujla nasıl görüldüğünü, küçücük olan başının düğünde iki katı büyüklükte olduğunu, unuttum göz kapaklarını kaldırıncaya beyazı görünen gözlerinin nasıl görüldüğünü, unuttum siyahlaşacak kadar morarmış yüzünün nasıl güldüğünü. Annemin gelini koydukları çarşafın ucundan tutup taşımaya çalıştığını. Unuttum belki de bir hafta önce çocuk olduğumu. Annem "on beş gün oldu yataktan çıkmayalı, hadi arkadaşların çağırıyor, oyna biraz" diyordu. Arkamı dönünce "hadi gidiyoruz senin çıkacağın yok" deyip, beni kucağına aldı. Birlikte beş katlı evin merdivenlerinden çıkmaya başladık, Nebahat teyzenin ziline bastı annem: "Nebahat abla kız damdan aşağı bakmak istiyor, uykusunda sayıkladı, çıksak da bir baksın" diyordu. "Zaten geçen yakaladıydım, çıkak da baksın madem" dedi Nebahat teyze. Annemin kucağında çıktığım beş katlı evin damından baktığım sokağımız eski haline dönmüştü. Kadınlar temizlik yapıyor, adamlar işlerinde, çocuklar büyüyor, anneme sarılıyorum, hayat normale dönüyor.

Acemî Kalemler

Şiir Vakti Dergisinin aylık ekidir.

Sahibi : Sevilay Tunçbilek

G.Y.Yönetmeni : Selim Tunçbilek

Y.İşleri Müd.: Mehmet Tunçbilek

Yazı Kurulu

Mustafa Yılmaz - Fatma Dağlı

Ayşe Aksoy - Sonay Karasu

Emine Çoban - Melike Çelik

Zehra Meral İvecan

İdari İşler : Erol Metin

acemikalemlerdersisi@gmail.com

www.siirvaktidergisi.com

satış : www.kitap-evi.com

Baskı : Geçit Ofset Matbaacılık

Abone Bedeli: 60TL. Kurumsal:100TL

Her ayın birinde abonedeviz.